

SUDSKI SAVJET

Gospodin Mladen Vukčević, predsjednik

Podgorica, 10.7.2019.

Predmet: Intervju sa kandidatima prijavljenim na javni oglas br. 01-2491/19-30 od 07.05.2019. godine, za izbor 10 kandidata za sudije u osnovnim sudovima

Poštovani gospodine Vukčeviću,

Akcija za ljudska prava je pratila sjednicu Sudskog savjeta koja je održana u ponedjeljak, 8. jula 2019, na kojoj su intervjuisani učesnici i učesnice konkursa za izbor kandidatkinja i kandidata za pozicije 10 sudija osnovnih sudova u Crnoj Gori. Sa žaljenjem ističemo da je Sudski savjet nastavio da neodgovorno sprovodi intervjue na način koji onemogućava ocjenjivanje učesnica/ka na konkursu za sudije u skladu sa zakonom.

Na ovaj način Sudski savjet u korijenu podriva reformu pravosuđa onemogućavajući da se na sudske funkcije nepristrasno i objektivno biraju najbolji kandidati. Podsjećamo na dvadesetogodišnje napore države, međunarodne zajednice i civilnog sektora da se jednopartijski pravosudni aparat reformiše u moderno evropsko pravosuđe, koji su doveli i do formiranja Sudskog savjeta 2008. godine. Danas, na žalost, baš na primjeru ovog intervjua za izbor 10 kandidata za sudije svjedočimo da je Sudski savjet najslabija karika koja ugrožava budućnost pravosuđa u Crnoj Gori.

Kao što znate, član 49 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama zahtijeva da se na osnovu intervjua učesnici na konkursu ocjenjuju prema 4 kriterijuma ukupno do 20 bodova, dok čl. 58 Poslovnika Sudskog savjeta propisuje do 5 bodova za svaki kriterijum. Kriterijumi koji se ocjenjuju su:

- motivisanost za rad u sudu;
- komunikativnost;
- sposobnost za donošenje odluka i rješavanje sukoba,
- razumijevanje uloge sudije u društvu.

Međutim, od 41 intervjuisanih osoba čak 9 njih nije dobilo niti jedno pitanje, drugim riječima, sa njima "intervju" (razgovor) praktično nije ni obavljen, pa se jedino može zaključiti da je nemoguće da tih 9 kandidata dobije bilo kakve ocjene po navedenim kriterijumima. Naglašavamo da je svih devet dobilo više od 60 poena na testu, što znači da se sa svima njima intervju morao sprovesti (čl. 49, st. 1 Zakona), pa su shodno tome na intervju i pozvani. Takođe, ovih devet kandidata i kandidatkinja se po prvi put javilo na oglas za sudiju, dakle, Sudski savjet ih ranije nikada nije intervjuisao. (Iako smatramo da se prethodni intervjui svakako ne bi smjeli uzimati u obzir, pojedini predstavnici Sudskog savjeta su u ranijim raspravama isticali i taj argument u prilog odbrane sumarnosti intervjuja).

Smatramo da javnost zaslužuje Vaše objašnjenje ovih propusta u radu Sudskog savjeta. Ovo pogotovo jer ste Vi kao predsjednik Sudskog savjeta po čl. 57, st. 4 Poslovnika Sudskog savjeta nadležni da vodite intervju.

Takođe bi trebalo da objasnite zašto su intervjui u prosjeku trajali po 4 minuta, iako je Smjernicama za vođenje intervjuja Sudski savjet još 2016. godine predvidio da oni traju i do 40 minuta, drugim riječima, predviđeno je trajanje koje omogućava iole sadržajan razgovor na osnovu koga bi se sposobnosti osoba prijavljenih na konkurs mogle objektivno ocijeniti prema zakonom propisanim kriterijumima bodovima od 0 do 20.

Od ukupno 41 intervjuisane osobe, pored pomenutih 9, koji nijesu dobili ni jedno pitanje, 11 je dobilo priliku da odgovori samo na jedno pitanje, sedam na dva i tri pitanja, jednoj osobi su postavljena četiri pitanja, dok je samo dvoje dobilo po pet pitanja. Istovremeno, Smjernicama za obavljanje intervjuja Sudskog savjeta predviđeno je da se na intervjuu postavlja 18 vrsta pitanja. Poslovnik Sudskog savjeta propisuje u čl. 57, st. 4 i 5: "Cjelokupan intervju mora biti usmjeren na objektivnu ocjenu kriterijuma iz člana 49 st. 2 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama. Svim kandidatima prijavljenim na isti oglas postavljaju se ista pitanja."

Najviše postavljenih pitanja odnosilo se na biografske podatke: "U kom referatu ste radili/radite?"; "Zašto u biografiji, ispred Vašeg imena, niste upisali da ste završili master studije?"; "Šta je tema Vašeg magistarskog rada?"; "Zašto ste studirali 12 godina?"; "Zašto ste fakultet završili u Novom Pazaru?" i slično. Od 32 osobe koje su uopšte dobile priliku da odgovaraju na bilo kakvo pitanje, njih 9 je dobilo pitanja isključivo biografske prirode. Iako je možda moguće da na osnovu odgovora na ovu vrstu pitanja (i to samo na jedno ili dva takva pitanja) i bude ocjenjena "komunikativnost"¹, nemoguće je da na osnovu pitanja te vrste bilo

¹ "Komunikativnost se cijeni na osnovu:

- jasnog i preciznog izražavanja stavova tokom intervjuja,
- spremnosti da se sasluša sagovornik i direktno odgovori na postavljeno pitanje,
- sposobnosti da se izbjegnu, odnosno razjasne nesporazumi." Član 58, st. 4, Poslovnik Sudskog savjeta.

kako, a posebno ne objektivno, bude ocjenjena "motivisanost za rad u sudu"², "sposobnost za donošenje odluka i rješavanje sukoba"³, kao ni "razumijevanje uloge sudije u društvu"⁴, što sve svaki član i članica Sudskog savjeta moraju da cijene *isključivo na osnovu intervjua*, ako postupaju zakonito. Posebno ukazujemo da je sam Sudski savjet u svojim Smjernicama za vođenje intervjua još 2016. godine propisao da se "biografska pitanja" postavljaju u uvodnom dijelu intervjua, koji treba da traje do deset minuta, dok bi za tim trebalo da slijedi glavni dio intervjua, u trajanju do 30 minuta, gdje bi kandidatima/kinjama bila postavljena sva druga pitanja na osnovu kojih bi se oni ocijenili na osnovu sva četiri zakonom propisana kriterijuma.

Nijednoj osobi koja je učestvovala na intervjuu Sudski savjet nije "prezentovao slučaj", niti su postavljeni "primjeri iz sudske prakse ili konfliktna situacija na poslu" na osnovu čega je predviđeno da se ocijeni "sposobnost za donošenje odluka i rješavanje sukoba" u skladu sa Poslovníkom Sudskog savjeta (čl. 58, st. 5) i Smjernicama za obavljanje intervjua (4.3)⁵. Takođe, nikome nisu postavljena pitanja u vezi "sposobnosti sagledavanja životnih okolnosti drugih bez predrasuda, savladavanja sopstvenih emocija, kao i sposobnosti razgraničenja zaštite opštih interesa i individualnih prava", koja su propisana za ocjenu "razumijevanja uloge sudije u društvu" (4.4).⁶ S obzirom na to da ova pitanja nisu postavljena ni jednoj intervjuisanoj osobi, objasnite na osnovu čega su članovi i članice Sudskog savjeta bodovali ove kriterijume kod svih 41 kandidata/kinja? Da li na osnovu "lijepih očiju", što bi naš narod rekao, ili nečeg trećeg?

Nijedan intervju nije obavljen ni u skladu s "Uvodnim dijelom" Smjernica, propisanim u tački 3, jer nikome nisu predstavljeni članovi i članice Sudskog savjeta, nikome nije rečeno da je intervju javan, niti je bilo koja osoba koja se prijavila na oglas dobila priliku da sama sebe kratko predstavi.

Poređenja radi, Tužilački savjet intervjuje sprovodi drugačije. Njihovi razgovori sa kandidatima/kinjama na konkursu traju u prosjeku po 20 minuta, u uvodnom dijelu se redovno

² "Motivisanost za rad u sudu cijeni se na osnovu:

- razloga koji su kandidata opredijelili da konkuriše za sudiju." Član 58, st. 3, Poslovník Sudskog savjeta.

³ "Sposobnost za donošenje odluka i rješavanje sukoba cijeni se na osnovu:

- prezentovanog slučaja,

- odgovora na predstavljeni slučaj." Član 58, st. 5, Poslovník Sudskog savjeta.

⁴ "Razumijevanje uloge sudije u društvu cijeni se na osnovu:

- razumijevanja prava i dužnosti sudije u sudskom postupku i van suda." Član 58, st. 6, Poslovník Sudskog savjeta.

⁵ "4.3. Sposobnost za donošenje odluka i rješavanje sukoba cijeni se na osnovu pitanja koja će se postaviti na osnovu primjera iz sudske prakse, kao i primjera neke konfliktne situacije na poslu. Ovdje treba iznositi kontraargumente odgovorima kandidata u zadatim primjerima." Smjernice za obavljanje intervjua, Sudski savjet, prečišćeni tekst, 2016, 2018: <https://sudovi.me/podaci/sscg/dokumenta/10238.pdf>.

⁶ "4.4. Razumijevanje uloge sudije u društvu cijeni se na osnovu opštih pitanja o sposobnosti sagledavanja životnih okolnosti drugih bez predrasuda, savladavanja sopstvenih emocija, kao i sposobnosti razgraničenja zaštite opštih interesa i individualnih prava." Smjernice za obavljanje intervjua, Sudski savjet, *op.cit.*

vrši predstavljanje svih prisutnih, a u glavnom dijelu se svakom učesniku/ci postavljaju tematski ista pitanja, po nekoliko pitanja i svakome se postavlja isti broj pitanja. Ovakva praksa pokazuje da je i u Crnoj Gori moguće da se savjet za pravosuđe pridržava propisa.

Imajući u vidu gore pomenute odredbe Zakona o Sudskom savjetu i sudijama (čl. 49) i Poslovnika Sudskog savjeta (čl. 57, 58, 68, 76, 81) koje uređuju postupak intervjua i kriterijume koji se na osnovu intervjua ocjenjuju, kao i Smjernice za obavljanje intervjua, koje je sam Sudski savjet usvojio, zaključujemo da su u ovoj stvari svi članovi i članice Sudskog savjeta postupali nezakonito, nesavjesno i neprofesionalno, protivno i Zakonu i Poslovniku i Smjernicama, i da se tako postupalo namjerno, uprkos blagovremenih upozorenja Akcije za ljudska prava, od kojih je prvo objavljeno posle prvog intervjuisanja kandidata po novom zakonu 2017. godine⁷, a drugo u vidu nacrtu najnovijeg izvještaja⁸, o kome smo i javno raspravljali sa predstavnicama Sudskog savjeta na skupu 1. jula 2019. godine u Podgorici. Podsećamo da je na iste probleme u obavljanju intervjua ukazano i u tužbi kojom je osporen izbor kandidata/kinja za sudije u julu 2018. godine, o kojoj Upravni sud nažalost do danas nije odlučio⁹.

Smatramo da je na ovaj način Sudski savjet učinio nezakonitim postupak izbora deset kandidata i kandidatkinja za sudije osnovnih sudova u Crnoj Gori, i da bi, u svjetlu iznijetih činjenica, Upravni sud, u slučaju da i ovaj postupak izbora bude osporen, kao i prethodni 2018. godine, morao da utvrdi da je ozbiljno prekršena zakonom propisana procedura, što je razlog za poništavanje odluke o izboru kandidata koja je donijeta na osnovu takve procedure.

Smatramo i da su učešćem u ovakvim intervjuiima svi članovi i članice Sudskog savjeta postupali nesavjesno i neprofesionalno, što je razlog za njihovo razrješenje prema članu 20, stav 1 i 2 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, pa očekujemo ostavke na funkcije u Sudskom savjetu ili upućivanje predloga za razrješenje nadležnim organima (Konferencija sudija i Skupština Crne Gore) da se izjasne o tome je li način na koji pristupate izboru kandidata/kinja za sudije savjesan i profesionalan. Očekujemo od Vas da se postarate da se ovaj čin preuzimanja lične odgovornosti za kršenje propisa i izigravanje reformi sprovede bez odlaganja, posebno imajući u vidu Vašu odgovornu poziciju predsjednika "sudske vlade", kako ste sami isticali.

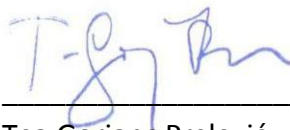
Što se tiče učesnika i učesnica konkursa za izbor deset kandidata/kinja za sudije osnovnih sudova, koji su intervjuisani 8.7.2019, nalazimo da jedino što biste uz izvinjenje mogli da uradite je da ih sve ponovo intervjuišete u skladu sa zakonom i Poslovnikom Sudskog savjeta i Smjernicama za vođenje intervjua.

⁷ Za detalje vidi „Izveštaj o primjeni Strategije reforme pravosuđa 2014-2018 u periodu 2014-2016“, HRA i CeMI, 2017, str. 80 i dalje, dostupno na: <http://www.hracion.org/2017/04/15/izvjestaj-o-primjeni-strategije-reforme-pravosuda-2014-2018-u-periodu-2014-2016/>

⁸ Za detalje vidi "Izbor i napredovanje sudija i tužilaca u Crnoj Gori (2016-2019)", HRA, 2019, dostupno na: <http://www.hracion.org/2019/07/01/pr-centar-pojacati-garancije-nezavisnosti-sudskog-i-tuzilackog-savjeta/>

⁹ Predmet U. 4719/18 od 12.7.2018. godine.

U prilog naših navoda iz ovog pisma prilažemo zapisnik sa sjednice Sudskog savjeta od 8.7.2019, koji je sačinila predstavnica Akcije za ljudska prava Martina Markolović.

Tea Gorjanc Prelević,
izvršna direktorica HRA

